

Dixit: Rozvoj komunikácie pomocou obrázkových kariet

Stručný popis	Ilustrované obrázkové karty predstavujú prístupný a flexibilný vizuálny nástroj na podporu komunikácie a socio-emocionálneho vyjadrovania. V našej intervencii používame sadu kariet <i>Dixit</i>, ktorá obsahuje metaforické a nápadité ilustrácie, ktoré prirodzene stimulujú rozprávanie príbehov, interpretáciu a dialóg. Na rozdiel od štruktúrovaných piktogramov tieto otvorené obrázky povzbudzujú účastníkov, aby verbalizovali osobné významy, emócie a zážitky. Vizuálna nejednoznačnosť obrázkov umožňuje viacero interpretácií, čo podporuje emocionálny prejav, symbolické myslenie a spoločné vytváranie významu. Tento prístup je obzvlášť účinný pri diskusii o abstraktných sociálnych témach a pri zapájaní účastníkov s rôznymi komunikačnými schopnosťami.
Ciele	• Stimulovať verbálny prejav prostredníctvom vizuálnych podnetov • Podporiť reflexívne myslenie o abstraktných sociálnych témach (napr. inklúzia, pravidlá, spolupráca, očakávania) • Podporovať emocionálne uvedomenie a schopnosť vžiť sa do perspektívy druhých • Podporiť spoločný dialóg a vzájomné učenie • Vytvoriť bezpečný a inkluzívny priestor na zdieľanie osobných významov
Trvanie	• Diskusia v malých skupinách: približne 10 minút • Zdieľanie v celej skupine: 10 – 20 minút • Celková dĺžka aktivity: 30 – 45 minút
Forma	• Ak je celkový počet účastníkov vyšší ako osem, odporúčajú sa malé skupiny po troch až štyroch. • Diskusia v kruhu s celou skupinou • Reflexia vedená facilitátorom Táto kombinácia podporuje ako dôvernú interakciu medzi rovesníkmi, tak aj kolektívne hľadanie zmyslu. Možno ju použiť ako úvodnú alebo záverečnú aktivitu
Materiály a organizácia	• <i>Karty Dixit</i> alebo podobné ilustrované karty. • Stoly alebo priestor na podlahe, kde je možné karty rozložiť lícnou stranou nahor. • Stoličky usporiadané do kruhov (kruhy pre malé skupiny + jeden veľký kruh) • Voliteľné: flipchart alebo poznámky na zhrnutie nápadov skupiny. Každý dostane niekoľko náhodne vybraných kariet, aby bola zaručená spontánnosť a rôznorodé interpretácie.
Príprava	• Určite tému stretnutia (napr. inklúzia, pravidlá v triede, očakávania, spolupráca) • Pripravte si usmerňujúce podnety alebo začiatky viet • Rozdeľte účastníkov do malých skupín

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamena, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

- Stanovte základné pravidlá diskusie (rešpekt, počúvanie, žiadne správne/nesprávne odpovede)
- Facilitátor najprv predvedie, ako sa aktivita vykonáva a ukáže, ako interpretovať kartu.

Popis krok za krokom

- 1. Úvod do témy**
Facilitátor predstaví tému diskusie (napr. inklúzia alebo spoločné očakávania).
- 2. Výber kariet**
Účastníci si náhodne vytiahnu jednu alebo viac ilustrovaných kariet.
- 3. Diskusia v malých skupinách (cca 10 minút)**
S využitím karty ako vizuálneho podnetu účastníci diskutujú o tom, ako sa obrázok vzťahuje k téme.
Otázky môžu zahŕňať:
 - Čo vidím na obrázku?
 - Aké farby alebo detaily vynikajú?
 - Aké pocity vo mne obrázok vyvoláva?
 - Ako by to mohlo súvisieť s dnešnou témou?
 - Začiatocníci sa môžu zamerať na jednoduchý popis, zatiaľ čo pokročilejší účastníci sú povzbudzovaní k interpretácii symbolických alebo emocionálnych významov.
- 4. Zdieľanie s celou skupinou**
Skupiny sa vrátia do kruhu a zhrnú svoju diskusiu a spoločné interpretácie.
- 5. Reflexia a záver**
Aktivitu je možné zopakovať aj na konci stretnutia, aby sa zhodnotilo, či boli splnené očakávania účastníkov.

Variácie a diferenciácia

Aby sa zohľadnili rôzne vekové skupiny, jazykové úrovne a komunikačné potreby, aktivitu je možné flexibilne prispôsobiť z hľadiska zložitosti úloh, sociálnej štruktúry a podpory facilitátora.

Variácie aktivít

Zahrievacie asociácie

Účastníci si vyberú kartu, ktorá reprezentuje ich aktuálnu náladu alebo očakávania od stretnutia.

Reťaz príbehov

Každý účastník pridá jednu vetu, aby vytvoril spoločný príbeh.

Priradovanie emócií

Vyberte kartu, ktorá najlepšie ilustruje konkrétnu emóciu alebo sociálnu situáciu.

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

Prijímanie perspektívy

Účastníci interpretujú tú istú kartu z rôznych uhlov pohľadu (napr. dieťa, učiteľ, nezúčastnená osoba).

Riešenie problémov

Karty sa používajú na vizualizáciu riešení danej úlohy (napr. „Ako môžeme urobiť našu triedu inkluzívnejšou?“).

Záverečná reflexia

Na konci stretnutia účastníci opäť vyberajú karty, aby zhodnotili, či sa naplnili ich očakávania.

Diferenciácia podľa sociálnej formy

- individuálna reflexia (osobné hľadanie zmyslu)
- diskusia v pároch (bezpečný priestor pre plachých účastníkov)
- malé skupiny (spoločná interpretácia)
- zdieľanie s celou skupinou (kolektívna syntéza)

Zoskupenie možno prispôbiť tak, aby sa vyvážila účasť a sebavedomie.

Praktické poznámky

Použitie metaforických ilustrovaných kariet ako podnetov na diskusiu funguje ako projektívny a dialogický nástroj, ktorý znižuje komunikačné bariéry a stimuluje spontánnu verbalizáciu.

Poznámky pre facilitátora

- Facilitátor hovorí ako prvý a modeluje proces vysvetlením svojej vlastnej karty a interpretácie.
- Dôraz sa kladie skôr na osobný význam ako na „správne“ odpovede.
- Nejednoznačná a metaforická povaha obrázkov podporuje projekciu, predstavivosť a hlbšie zamyslenie.
- Pri vyškolenom facilitátorovi sa táto metóda môže opierať o princípy symbolickej alebo projektívnej interpretácie inšpirované **Carlom Gustavom Jungom**, hoci efektívnu diskusiu možno dosiahnuť aj prostredníctvom jednoduchého vizuálneho opisu a emocionálnych asociácií.

Referencie | Zdroje

Bruner, J. (1986). *Skutočné mysle, možné svety*. Harvard University Press.

Jung, C. G. (1964). *Man and his symbols*. Doubleday.

Murphy, P. K., Wilkinson, I. A. G., Soter, A. O., Hennessey, M. N., & Alexander, J. F. (2009). Skúmanie vplyvu diskusie v triede na porozumenie textu zo strany študentov: Metaanalýza. *Journal of Educational Psychology*, 101(3), 740–764. <https://doi.org/10.1037/a0015576>

Podpora Európskej komisie pri vydaní tejto publikácie neznamená, že Komisia súhlasí s jej obsahom, ktorý odzrkadľuje výlučne názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.